

DİŞİ BİR KÖPEKTE KARŞILAŞILAN CALCULİ VESİCALİS OLGUSU

O. Sacit Görül

Calculi vesicalis in a Bitch (A case Report)

Summary: *A bitch two and half year old, weighting 5 kg with complaints of frequent tenesmus and difficult, dripling and haemorrhagic urination was admitted to the Surgery Clinic of the Veterinary Faculty. The external physical examination of the abdominal wall, revealed the presence of a hard regular object in the caudal part of abdomen, likely in the urinary bladder. At the same time direct radiological examination in the lateral position was performed and revealed regular object shape of quadrangle.*

For the premedication Xylazine hydrochloride (Rompun) 2 mgr/kg body weight i.m. and Ketamine HCL (Ketalar, 50 mgr/ml) 20 mg/kg body weight i.m. for the general anaesthesia were administred. Calculi vesicalis was removed by laparo-cystotomy. The bladder was lavaged with penicillin and saline solution. But the dog was died postoperative period due to uremie. Necropsy revealed hydronephros and chronic cystitis.

Calculi vesicalis was found 99.610 gr. weight. Dimensions of the calculi were 5.5 x 4.5 x 3.8 cm. Biochemical analysis of calculi vesicalis was made in the Biochemistry Laboratory in the Medical School and reported that the composition was Phosphate in nature.

This case has been reported because of that big size of calculi vesicalis wasn't seen until now in our clinic.

Özet: *İkibuçuk yaşlı ve 5 kg canlı ağırlıkta olan dişi köpek sık olarak ıkınma, güçlkle ve kanlı damla damla idrar çıkarma şikayetleri ile kliniğe getirildi. Karın duvarının palpasyonunda, kaudal kısımda ve v. urinaria bölgesinde sert bir cisim palpe edildi. Lateral pozisyonda yapılan direkt abdomen grafisinde ise, calculi vesicalis'in varlığı saptandı.*

Xylazin hydrochlorid (Rompun) 2 mgr/kg canlı ağırlığa hesabıyla i.m. verilerek sağlanan premedikasyonu takiben, Ketamin HCL (Ketalar, 50

* Prof.Dr., Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı, Bursa-Türkiye.

mg/ml) 20 mg/kg canlı ağırlık hesabıyla i.m. verilerek genel anestezi sağlandı. Calculi vesicalis laparostotomi yapılarak uzaklaştırıldı. V. urinaria duvarının yaklaşık 7-8 mm kalınlığına ulaştığı ve kronik bir cystitis'in varlığı gözlemlendi. Ayrıca her iki böbreğin normalden büyük olduğu ve hidronefroz olduğu gözlemlendi. Köpek operasyonun tamamlanmasını izleyen post-operatif dönemde anesteziyen uyanamadı ve öldü.

V. urinaria'dan alınan taş 99.610 gr ağırlıkta ve 5.5 x 4.5 x 3.8 cm boyutlarında bulundu. Yapılan biyokimyasal analizi sonucunda fosfat taşı olduğu saptandı.

Kliniklerimizde şimdiye değin bu ağırlık ve boyutlarda V. urinaria taşına rastlanılmaması nedeniyle bulguların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Giriş

Köpeklerde vesica urinaria'da oluşan taş olguları (Calculi vesicalis) değişik araştırmacılar tarafından (1,2,3,4,5) bildirilmiştir. Marney (2), dört haftalık iki yavru köpekte alkalik karakterde calculi vesicalis'e rastladığını ve bu olgulara ilişkin gözlemlerini bildirmektedir. Snyder (5), 10 haftalık bir Dachshund'da sistotomi ile 22 gr ağırlıkta bir calculi vesicalis uzaklaştırmıştır. Phillip ve ark. (3) iki aylık erkek Alman çoban köpeğinde sistik ve uretral kalkülilere rastladığını ve üremi tablosu içerisinde getirilen hayvanın operasyon sırasında öldüğünü ve nekropsi sonunda beş adet calculi vesicalis ve bir adet calculi urethralis tesbit ettiğini ve v. urinaria'da ruptur gözlemediğini vurgulamaktadır.

Araştırmacılar bazılarını (4) ise 10 haftalık dişi bir Cocker Spaniel'de sistotomi ile 1 cm çapında üç adet calculi vesicalis uzaklaştırdıklarını bildirmişlerdir. Bazı araştırmacılar (1) da dişi bir köpekte rastladıkları calculi vesicalis'in laparo-sistotomi ile başarılı bir şekilde uzaklaştırıldığını belirtmektedirler.

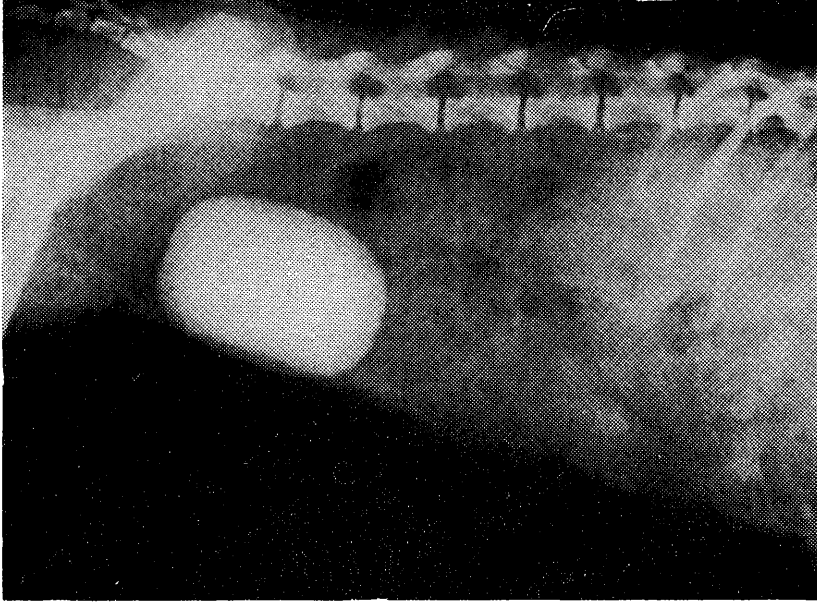
Olgunun Tanımı

Sunulan olguyu 2.5 yaşlı ve 5 kg canlı ağırlığa sahip Terrier melezi dişi köpek oluşturdu.

Olgu, U.Ü. Veteriner Fakültesi kliniklerine sık sık tenesmus gösterdiği, güçlük ve damlalar halinde kanlı idrar çıkardığı, yeme ve içmenin azaldığı şikayetleri ile getirildi. Bu tablonun 2-3 aydır devam ettiği belirtildi.

Hayvanın genel durumunun bozuk olduğu ve orta derecede dehidratasyon bulunduğu saptandı. Karın duvarının palpasyonunda kaudal kısımda, v. urinaria bölgesinde sert ve büyük bir kitle palpe edildi. Böbreklerin büyüdüğü gözlendi ve idrarın sonda ile alınması mümkün olamadı.

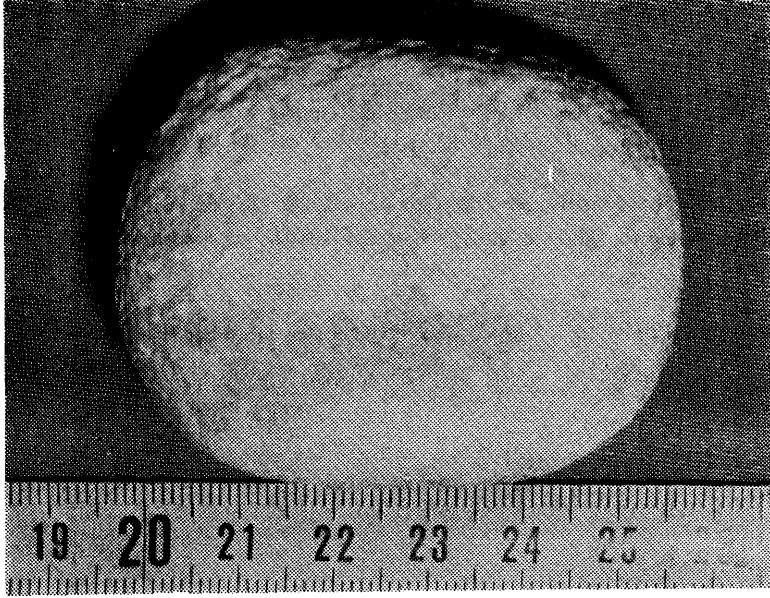
Lateral pozisyonda alınan direkt abdomen radyografide v. urinaria'da yerleşmiş olan calculi vesicalis saptandı (Resim 1).

Resim 1. Calculi vesicalis'in radyolojik görünümü.
Fig.1. Radiological appearance of the calculi vesicalis.

Xylazine hydrochloride (Rompun) 2 mg/kg canlı ağrılık, i.m. verilerek yapılan premedikasyonu takiben, Ketamin HCL (Ketalar, 50 mg./ml) 20 mg/kg canlı ağrılık i.m. verilerek genel anestezi sağlandı.

Postumbilical median laparotomi yapıldı. Takiben sistotomi ile calculi vesicalis uzaklaştırıldı (Resim 2). İdrar kesesi duvarının yaklaşık 7-8 mm kalınlıkta olduğu ve kese içerisinde çok az miktarda kanlı idrar bulunduğu gözlendi. Kese penisilin ve serum fizyolojik karışımı ile yıkandı. Operasyon yarası dikilerek kapatıldı.

Resim 2. Operasyonla alınan taşın boyutlarının görünümü.
Fig. 2. Appearance of the size of the calculi after operation.

Hayvan post-operatif devrede anesteziden uyanamadı ve öldü. Postmortem muayenede böbreklerin büyümüş olduğu, hidronefroz'un varlığı ve kronik bir sistitis tablosunun varlığı saptandı. Alınan calculi vesicalis'in 99.610 gr. ağırlıkta, boyutlarının 5.5 x 4.5 x 3.8 cm. olduğu, Tıp Fakültesi Biyokimya Laboratuvarında yaptırılan analizinde ise fosfat yapısında bulunduğu saptandı.

Tartışma ve Sonuç

Büyük hacimli calculi vesicalis'lerin kronik sistitis ve hidronefroz'a yol açmaları, hayvanın üremi tablosuna girmesi ile sonuçlanması ve hatta operasyon öncesinde veya sırasında kayıpları, bazı araştırmacıların (2,3) belirttikleri ve bu olguda da karşılaşıldığı üzere söz konusu olabilmektedir. Erken devrede ise laparo-sistotomi ile uzaklaştırılmaları başarılı olmaktadır (1,4).

Kliniklerimizde rastlanılanlar içerisinde ağırlık ve boyutları bakımından büyük olması ve oluşturduğu tablo nedeniyle bu olgunun değerlendirilmesi yapılmıştır.

Kaynaklar

1. **Jayadevappa, S.M., Srinivas, V. and Raffinddin, S.** (1980). *Successful removal of a cystolith in a bitch-a case report.* Live stock Adviser, Bengalore, India, 5, 5, 63.
2. **Marney, U.E.** (1951). *Vesical Calculi in Puppies.* North Am. Vet., 32, 767.
3. **Phillip, T.P., Elroy, C.J. and Ward, R.R.** (1959). *Urinary calculi in a 2-Month-Old Pup,* J.A.V.M.A., 15, 329-331.
4. **Ries, R.L. and Harris, L.R.** (1981). *Urolithiasis in a puppy.* Med. Vet. Pract., 63, 8, 646-647.
5. **Snyder, W.E.** (1951). *Vesical Calculus in a Puppy.* North. Am. Vet., 32, 483-484.